

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Nonvm. De Possessione à Coadjutore accipienda, ejusdemq[ue] in
Prælatura successionē.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

CAPUT NONUM.

De Possessione à Coadjutore accipienda, ejusdemque in beneficio, & Prælatura successione.

Questio 424. An, & quando Coadjutor teneatur capere possessionem Coadjutoria, & in ea capiendâ impediri possit?

Respond. primò : Tenetur capere possessionem primæ gratiæ contentæ in Coadjutoria seu officii sui coadjutorialis in vita Coadjuti. Remouch. c. 12. n. 6. juncto n. 10.

2. Resp. secundò : Non potest Capitulum reculare possessionem Coadjutoria, nec impedire quòd minùs Coadjutor exerceat officium suum, ad quòd deputatus. Remouch. cit. n. 6. citans Garc. de benef. p. 4. c. 5. n. 144. Sed neque ab ipso Coadjuto impediri potest. Tondut. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. à n. 15. ubi : immissio Coadjutori neganda non est vivente Coadjuto, non quidem ad beneficium, sed ad ipsum officium Coadjutoris, quòd licet vivente Coadjuto jus formatum quòd ad ipsum beneficium, cujus vigore capi possit possessio beneficii non tribuat, parit tamen quendam statum, ad cujus status possessionem adipiscendam Coadjutor capax efficitur, ita, ut neque Coadjutus ipse se possit opponere, nec dicatur legitimus contradictor ad impediendam adeptionem quasi possessionis illius statûs, ut Rota decis. 133. per tot. p. 6. recent. Quia cum semel sub prætextu infirmitatis Coadjutus perierit à Papa sibi de Coadjutore provideri, non potest dein infringere dictam provisionem Coadjutoris, allegando, se non esse amplius suppositum infirmitatibus Clementi. 1. de renunc. Rota cit. decis. n. 7.

Questio 425. Quando nam igitur Coadjutor capere possit aut debeat possessionem respectu secunda gratiæ contentæ in Coadjutoria, nempe successionis, sive beneficii, in ordine ad quòd datus Coadjutor?

Respond. Communis sententia habet, non posse hanc possessionem beneficii capi nisi post mortem principalis, seu Coadjuti. Tondut. p. 3. c. 194. n. 4. ubi : Coadjutor habet quidem jus in officio Coadjutoris, sed non in beneficio, ut DD. inc. de Rectorib. de Cler. agrot. & nominatim Abb. n. ult. Anchar. num. 3. Unde Coadjutor vivente principali non capit possessionem beneficii, sed ipse Coadjutus, quamdiu vivit, dicitur verus possessor, & sic Coadjutor Episcopi capere nequit possessionem Episcopatus Coadjuti, &c. Maxime, quia multa possunt contingere, propter quæ vivente Coadjuto cessaret Coadjutoria. Garc. p. 4. c. 5. n. 76. ubi : Coadjutor durante Coadjutoria non est in possessione Canonatus, sed Coadjutoria. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 39. ubi : Coadjutor licet à principio vivente Coadjuto possessionem apprehendat, non tamen tunc dicitur apprehendere possessionem beneficii, sed Coadjutoria. Barbof. ltr. Eccl. l. 3. c. 10. n. 61. ubi : Coadjutor non capit verè possessionem, nisi post cessationem Coadjutoria (intellige per cessum vel decessum Coadjuti) pro quo citat Ludovic. à Saravia. tract. de iurisd. adjunctor. q. 29. n. 51. Unde jam etiam sequitur, quòd capta possessio vivente Coadjuto non sufficiat; sed debeat eo mortuo capi nova possessio. Lotter. l. 2. q. 25. n. 32. Ventrigl. loc. cit. Barbof. loc. cit. num. 62. testans, sic definitum à S. Congregat. Rituum. in Patavina, 30. Jan. 1616. Garc. loc. cit. possessio enim illa prior esse non poterat beneficii; cum tunc careret titulo beneficii, & sibi possidere non poterat. Lotter. Ventrigl. l. cit. & sic ea continuari non potest. Garc. loc. cit. Tondut. p. 2. c. 1. §. 13. n. 13. cum esset juris diversi, quòd expiravit eveniente successione, nimirum decedente Coadjuto, & Coadjutore jam factò vero Canonico. Garc. loc. cit. Sequitur ulterius, prout censuit eadem S. Congregat. in Terulens. 21. Maji 1609, apud Barbof. loc. cit. n. 63. Coadjutorem debere habere locum captae possessionis post mortem Coadjuti, & non captae possessionis vivente Coadjuto. Item prout censuit eadem Congregat. apud Barbof. n. 64. possessionem ab obitu Coadjuti numerandam esse, quamvis prior possessio caderet ad annos viginti. Qualiter verò, quòd sibi possidere non possit Coadjutor vivente Coadjuto, intelligendum sit, vide apud Lotter. loc. cit. n. 39.

2. Nihilominus Remouchamps c. 12. n. 10. ait, id ipsum, quòd nimirum realis apprehensio beneficii differatur ad tempus vacationis, prout ipsa Bulla Coadjutoria continere solet, sibi semper visum esse incongruum; cujus proinde fundamenta & rationes in contrariu huc prosequi lubet. Tradit itaq; n. 11. possessione juris Prælatuæ, aut beneficii non ita esse incompatibilem cum admissione Coadjutoria, administrationeq; officii ex persona Coadjuti subeunda, quin, ultra illam petere possit Coadjutor, & obtinere realem possessionem beneficii per receptionem, & admissionem ad juramentum solutis iuribus ad hoc, ut cedente vel decedente Coadjuto non egeat nova receptione, sicut non eget novo titulo. Rationes, prout habet n. 12. & seq. usûs contrarii tam in Curia quam in partibus, quæ consistunt in eo, quòd vivente Coadjuto non habeat verum titulum, sed solum jus ad rem, canonizandum priùs post cessum, vel decessum Coadjuti, penes quem verus titulus integralis ac naturalis possessio maneat: de jure autem capi non possit possessio sine titulo, nec duo esse possint in possessione naturali & actuali ejusdem rei, nec una sedes capiat duos. l. 2. §. ex continuo, ff. de acquirend. possess. Rationes inquam has non videri sibi obstare, quòd minùs Coadjutor possit assequi, & admitti ad realem possessionem ait num. 14.

3. Primò eò quòd sicut Papa per gratiam successione contentam in concessione Coadjutoria confert titulum fictum conditionalem, & præventivum: ex nunc prout extunc: illaque collatio operatur, ut si non titulus verus ex eo tempore de presente in effectu, saltem talis acquiratur, ut contingente vacatione per cessum vel decessum Coadjuti continueretur ille titulus ipso jure absque alia gratia seu factò hominis; ita pari ratione

non videatur implicare, quò minus Coadjutor possit procurare, & adipisci possessionem solutis iuribus & practico juramento: ex nunc prout ex tunc: illaque dicatur quoque possessio ficta, seu conditionalis sicut titulus, ita tamen, ut ea non sit fructuosa seu talis, quã possit possidere, administrare ad exclusionem Coadjuti viventis, licet aliàs dici possit naturalis possessio sive naturã habitualis, efficiatque, quòd sicut post cessum vel decessum Coadjuti non est opus novã provisione, ita nec novã possessione, nullumque futurum sit temporis intervallum, quo vacua intelligatur possessio; utpote quòd possessio actualis prius capta, saltem civiliter, in vita Coadjuti per Coadjutorem retenta, ac impedimento gaudentiã fructuum sublato, aut cessante, habitus ille ipso jure redigatur in actum, fiatque vera, naturalis, formalis, fructuosa, & plena possessio; ita ferè à n. 15. usque ad 19.

4. Secundò, ut habet à n. 20. ad 22. quòd nequeat obtendi defectus veri tituli, quòdque is solum sit conditionalis, dependens ab eventu; ed quòd licet possessor in beneficialibus sine titulo dicatur occupator injustus & intrusus; defectus tamen tituli non impediã acquisitionem possessionis; pro quo citat Abb. in c. in literis: de rest. spoliat. sub n. 20. & Lott. l. 3. q. 24. n. 5. Ad hæc sicut Coadjutor habet titulum ex nunc prout ex tunc, ita habet possessionem ex nunc prout ex tunc.

5. Tertio ut habet n. 23. quòd non videatur considerabilis textus ille l. 2. de acquir. possess. ed quòd licet physicè loquendo duo non possint eandem rem in eodem gradu & adæquatè possidere; non videatur tamen incompatible moraliter, ut duo eandem rem diverso respectu, ac subordinatè possideant ad exemplum ferè Episcopi & Vicarii. Et sic in hoc casu Coadjutor poterit recipi in Prælatum seu ad juramentum (ne dicatur idem corpus habere duo capita) sub conditione vel modo: ex nunc prout ex tunc: suspensio effectus formali & gævssorio fructuum in tempus congruum, cessus nempe vel decessus Coadjuti, idque sine præjudicio Coadjutoris. Atque ita ait n. 26: per hanc practicam preventã possessionis, non vacaturam possessionem per obitum Coadjuti, obviandumq; variis difficultatibus, quã alias possent occurrere post obitum Coadjuti super justificatione gratiã cum retardatione possessionis juxta tradita per Lotter. l. 2. q. 25. n. 3. qui tamen ibi de hoc nihil.

6. Ac denique n. 27. concludit dicendo, nullam igitur superesse rationem, cur Coadjutores non procurent possessionem secundã gratiã; imò potius patiantur inferi clausulam capiendã de muni possessionis post cessum, vel decessum Coadjuti, quàm avaritiam, seu necessitatem solvendã jura cum incerta spe fructuum, vel potius imperitiam scriptorum Curie Romanã, aut practico-rum agentium. Dum de cetero non sit timenda aliqua oppositio ex parte Capitulorum, ex quo Capitula non faciunt difficultatem recipiendi plures ad possessionem cum clausula: *Salvo jure cuiuslibet*: utpote per quod nihil iis depercat, & post cessum, vel decessum Coadjuti non minus deducantur tempora carentiarum; cum gratiã Coadjutorialis, etiam possessione secuta, in effectu seu respectu fructuum non operetur, nisi postquam Coadjutor post cessum vel decessum Coadjuti actu vel habitu incipit facere fructus ex sua persona, licet fabrica vel ecclesia aut Capitulum percipiat,

Questio 426. An, & qualiter post mortem Coadjuti Coadjutor mittendus in possessionem cum integro statu?

1. **R**esp. Mittendum illum in possessionem beneficii cum integro statu ejus, id est, cum præbenda aliisq; iuribus Canonici cui unitis. Secus est in membris separatis à Canoniatu. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 34. ita ut, si consuetudo est in ecclesia optandi præbendam, eam non amittat Coadjutor, ut ea à seniore optari nequeat; & hoc ratione appositionis manus Papæ. Ventrig. *ibid.* citans pro hoc varias Rotæ decis. Succedit enim Coadjutor in dictis omnibus beneficio annexis, non in aliis ei non annexis. Tondur. qq. benef. p. 1. t. 90. n. 25. ubi: si agatur de præbenda vel practimonio Canonici annexo, non autem de domo, vel prædio separato à Canoniatu, tunc Coadjutor succedens in Canoniatu; succedit etiam in illis; cum sint ex iis, quæ cum Canoniatu transferuntur, illique adhærent. Et licet connexio istarum præbendarum non sit perpetua (de qua annexione videndus Abb. in c. majoribus de præbend. n. 4. & in c. dilecto: tit. eod. n. 6.) est tamen spiritualis, & dicitur de dependentis Canoniatu, & sub Canoniatu concessione continetur. Tondur. n. 27. citans Gaic. p. 4. c. 5. n. 118. & Lott. l. 2. q. 25. § 55. & seq. E contra regula generalis est, præciscendo à clausulis fortè specialiter in litteris Coadjutoris cõrentis, Coadjutoris cessante, per cessum vel decessum Coadjuti, Canonicos tempore cessationis hujus existentes posse exercere optionem in præjudicium Coadjutoris supervenientis, quando agitur de membris distinctis & separatis à Canoniatu, de cujus Coadjutoria agitur; quia cum supponamus ea esse omnino distincta & separata à Canoniatu, non comprehenduntur in provisione Canoniatu facta in favorem Coadjutoris: Clausula enim illa: cum iuribus & pertinentiis annexis & connexis dicti Canoniatu &c. non comprehendit hæc membra, quæ nullam habent cum Canoniatu annexionem; Tondur. loc. cit. n. 21. & 22. Porro probanda annexio per eum, qui in ea se fundat: Tondur. loc. cit. n. 28. Ut verò digosci queant, quanam sint præbendæ & prædia annexa, & quæ separata, duo distingueda annexionum genera. Primum earum rerum, quæ à certo Canoniatu sunt inseparabiles, ita ut nemo possideat Canoniatum, quin simul obtineat prædium aut præbendam illi annexam, veluti Prioratus (idem est de beneficio alio alteri beneficio accessorie unito, utpote quod per unionem illam factum est prædium illius beneficii, cui unitum) certo beneficio, aut Dignitati perpetuò unitus & annexus, & in quem non cadit optio. Alterum earum rerum, quæ sunt quidem annexæ in genere alicui ex Canoniatibus, sed non uni potius quàm alteri, & modò ad unum, modò ad alterum pertinent; & hæc annexio quis non est perpetua, sed revocabilis, bene se compatitur cum jure optandi. Tondur. n. 29.

2. Atque ex his concluditur, quòd cum Coadjutus in veriore sententia Garcie (quam nos supra; ubi num Coadjutor impedire possit Coadjutum ab optione alterius præbendæ, sectati sumus) post Coadjutoriam optare possit in tali casu, sicut Coadjutor subrogatur in Canoniatum, ita & in prædium aut præbendam illi vi optionis, etiã de novo factæ, annexam non obstantè, quòd annexio sit revocabilis, & variabilis reddi possit per optionem. Tondur. cit. n. 29.

Quest.

Questio 427. An possessio coadjutoris præjudicet jubilationi coadiuti?

Resp. Possessionem Coadjutoris neque præjudicare jubilationi Coadjuti, neque ex dicta possessione perfici illam jubilationem. Lotter. l. 2. q. 25. n. 40. citans Rotam in Tirafon. Coadjutoria. 8.

Novemb. 1598. deducens idiplum ex dictis à se n. præced. nempe quod Coadjutor & Coadjutus uterque se junctim possideat, & possessio utriusve versetur circa diversa, ita nempe, ut Coadjutus possideat beneficium; Coadjutor verò officium, & jus illud de novo creatum.

CAPUT DECIMUM.

De expiratione Coadjutoria.

Questio 428. An & qualiter coadiutoria expiret per mortem coadiuti?

1. **R**esp. primò per obitum Coadjuti cessat coadiutoria temporalis Laym. in c. unic. de cler. agrot. in c. 5. præsentis. n. 5. (ibi enim loquitur de coadiutore Episcopi non perpetuo; cum dicat adveniente administratore legitimo, qualis est capitulum sede vacante, cessare officium administratoris dativi, qualis est iste non perpetuus coadiutor) Fagn. in c. ex parte. de cler. agrot. a n. 9. cum communi, juxta quod expressum in c. grandi de suppl. neglig. prælator. in c. 8. & ibi AA. Et sic expirat Coadjutoria talis cum omnibus ejus effectibus mortuo Coadjuto, sicut jus usu fructuarium perit corpore perempto. Fagn. loc. cit. n. 10. & 11. ubi etiam, quod AA. illud intelligant de morte civili, ut quia renunciat vel deponitur is, cui datus Coadjutor; cum talis quò ad ecclesiam habeatur pro mortuo. idque ad exemplum tutela, quæ similiter finitur per mortem pupilli tam naturalem quam civilem; unde jam mortuo Coadjuto jurisdictionem exercebit Capitulum, vel is, ad quem spectat sede vacante. Fagn. loc. cit. n. 13.

2. Resp. Secundo. Cum Coadjutoria cum futura successione duas complectatur gratias; primam, quæ verè Coadjutoria est; secundam, quæ est provisoriam futuræ successione; prior verè cesset per obitum Coadjuti, utpote cessante ejus causâ finali Gonz. gl. 5. 6. 9. n. 53. Remouch. c. 17. n. 5. Fagn. loc. cit. n. 15. ubi: Coadjutoria hujus secundæ speciei (nimirum cum futura successione) quatenus respicit favorem Coadjuti, expirat eo mortuo ad exemplum Coadjutoria temporalis. citat pro hoc Puteum, decis. 226. n. 3. l. 3. & valent pro hoc rationes, quæ pro extinctione Coadjutoria temporalis, eademque extinctio ad mortem civilem. Altera verò non tam expirat, quam redditur tunc efficax, sive de habitu reducitur ad actum; quia eveniente obitu Coadjuti, jam ipso jure vi clausulæ illius, ex hunc prout ex tunc: acquiritur Coadjutori verus titulus Prælatuæ vel beneficii. Remouch. loc. cit. Fagn. loc. cit. n. 16. ubi: Coadjutoria hæc, in quantum respicit favorem Coadjutoris; per obitum Coadjutoris non expirat, ut declarat Puteus decis. 98. l. 2. per hujusmodi enim gratiam præventivam acquiritur Coadjutori in beneficio jus ad rem, quod eveniente vacatione per obitum Coadjuti efficitur jus plenum &c. ubi nota illud: eveniente vacatione; præcedit namque in eo casu (saltem naturâ) vera vacatio per cessum vel decessum Coadjuti, juxta quod dicitur in literis Coadjutoria: cum primum tale beneficium per cessum vel decessum, sicut

quamvis aliam dimissionem vel amissionem præfati Coadjuti, vel alio quovis modo vacare contigerit. Gonz. loc. cit. n. 66. juncto n. 68. non enim continuatur jus primævum & titulus Coadjuti in Coadjutorem, nec datur fictio non vacationis. Gonz. n. 67. Remouch. loc. cit. sed sequitur intrinsece aliquam vacationis speciem physicam, etsi censetur moraliter non vacasse beneficium, ex quo statim in ipso momento obitus Coadjuti gratia accipiat vigorem, Remouch, qui tamen in hoc videtur sibi contradicere, dum subdit: proinde apparet, quanta nasceretur utilitas in gratiam Coadjutoris, si caperetur possessio inris pendente vitâ Coadjuti, utpote quod eo casu nullum superesset instans vacuum possessionis non magis quam tituli.

3. Resp. Tertio. Quod si ante concessionem Coadjutoria (intellige perfectam per acceptationem Coadjutoris) decessisset vel etiam cessisset Coadjutus non tam expirabit Coadjutoria, iurisdicatio & administratio, ut docet Engels ad rit. de cler. agrot. n. 9. devolutâ illâ jure ordinario ad capitulum, utpote cui non dabatur coadiutor, & cui per dationem illam coadiutoris non adimebatur iurisdicatio capitularis sede vacante; quam ea ab initio nulla fuit etiam quò ad secundam gratiam, seu gratiam futuræ successione. Garc. p. 4. c. 5. n. 131. Lotter. l. 2. q. 25. n. 47. Remouch. loc. cit. n. 9. quorum sententiam tanquam probabiliorem secuti sumus supra contra Gonz.

Questio 429. An & qualiter cesset coadiutoria per obitum coadiutoris?

Respond. Cessare illam per illius obitum. Remouch. c. 17. n. 1. cum communi. ubi etiam, quod tunc coadiutus de novo possit per modum cessionis vel canonice resignationis disporre de suo beneficio vel prælatuæ. An verò dein, superveniente obitu coadiuti in mense ordinarii, possit illud providere ordinarius, pender ex illa questione; num per manus Papalis appositionem in favorem Coadjutoris manserit illud deinceps affectum, & subductum provisioni ordinariis in quò puncto affirmativam tenent Remouch. loc. cit. & Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 55. & de quò nos satis supra.

**

O 4

Quest.